

Bruxelles, 22. siječnja 2018.
(OR. en)

5285/18

MOG 4
CFSP/PESC 34
IRAQ 3

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Na datum: 22. siječnja 2018.

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 5283/18 MOG 3 CFSP/PESC 33 IRAQ 2

Predmet: Zaključci Vijeća o Iraku

– zaključci Vijeća (22. siječnja 2018.)

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o Iraku koje je Vijeće usvojilo na 3591. sastanku održanom 22. siječnja 2018.

ZAKLJUČCI VIJEĆA O IRAKU

Vijeće za vanjske poslove, 22. siječnja 2018.

1. EU odaje priznanje iračkom narodu, njegovoj vladi i sigurnosnim snagama na pobjedi nad Daišom na terenu uz potporu globalne koalicije za borbu protiv Daiša koje je EU član.
2. EU ponovno potvrđuje svoju predanost snažnom partnerstvu EU-a i Iraka poduprtu Sporazumom o partnerstvu i suradnji i pružanju potpore iračkim vlastima u fazi obnove i hvatanju ukoštac s temeljnim političkim, socijalnim i gospodarskim uzrocima nestabilnosti. EU poziva sve relevantne dionike u Iraku da mirno, odgovorno i u duhu suradnje zajedno rade na rješavanju tih pitanja i time postave temelj za uključivu državu u kojoj će biti omogućene političke, gospodarske i socijalne mogućnosti za sve te će se konsolidirati nedavni vojni uspjesi u borbi protiv Daiša.
3. Vijeće podsjeća na svoje zaključke iz lipnja 2017. i pozdravlja priloženu Zajedničku komunikaciju visoke predstavnice EU-a za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Europske komisije u kojoj su utvrđeni elementi strategije EU-a za Irak. Vijeće u potpunosti odobrava ciljeve i predloženi pristup politici naveden u Komunikaciji i slaže se da je brza provedba u ovom trenutku ključna kako bi se održao zamah nakon oslobođenja od Daiša u smjeru izgradnje bolje budućnosti za Irak. Komunikacija i ovi zaključci zajedno tvore strategiju EU-a za Irak. S obzirom na brojne izazove, EU će istodobno raditi na svim svojim strateškim ciljevima u Iraku. Ti su ciljevi usmjereni na sljedeća ključna područja:

- a) **Očuvanje jedinstva, suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti Iraka kao i njegove etničke i vjerske raznolikosti**
4. EU ponovno ističe postojanu potporu jedinstvu, suverenitetu i teritorijalnoj cjelovitosti Iraka te čvrstu i aktivnu predanost očuvanju višetničke, viševjerske i viševjeroispovijedne naravi iračkog društva, što uključuje zaštitu manjinskih skupina koju treba graditi na vezi između zajedničkog nacionalnog identiteta i uključivog građanstva.
5. EU poziva vladu Iraka i kurdsku regionalnu vladu da se uključe u konstruktivan dijalog usmjeren na rezultate o hitnim pitanjima i time postave temelj za detaljniju raspravu o svim otvorenim pitanjima i za stabilniji i obostrano koristan dugoročan odnos koji se temelji na potpunoj primjeni iračkog Ustava, uključujući njegove odredbe o kurdskoj neovisnosti. EU smatra su za taj dijalog odgovorne obje strane na temelju odgovarajućih odredaba ustava i da se opći interes iračkog naroda najbolje služi i odražava takvim dijalogom i suradnjom. EU pozdravlja napore da se čim prije pokrene takav dijalog. EU ponovno potvrđuje snažnu potporu naporima Ujedinjenih naroda u posredovanju i spreman je podržati dijalog na zahtjev.

b) Jačanje iračkog političkog sustava podupiranjem iračkih napora da se uspostavi uravnotežen, uključiv, odgovoran i demokratski sustav upravljanja

6. U kontekstu oporavka nakon sukoba EU prepoznaje stalne napore iračke vlade kako bi se stabilizirala oslobođena područja u suradnji s UN-om i drugim dionicima na terenu. Iako je nad Daišem ostvarena vojna pobjeda, on i dalje predstavlja prijetnju. EU uvažava da i dalje postoje veliki izazovi. Sada je potrebno usredotočiti se na održavanje mira i to stabiliziranjem uvjeta u oslobođenim pokrajinama te nediskriminirajućim povratkom interno raseljenih osoba na područja iz kojih potječu čime će se osigurati povoljno okruženje za pomirenje i provedbu političkih i gospodarskih reformi. EU ističe potrebu da se prioritet hitno stavi na nacionalne interese u duhu uzajamnog razumijevanja i kompromisa te na ubrzanje napretka u pogledu reformi i u smjeru nacionalnog pomirenja temeljenog na pravdi i odgovornosti, načelima funkcionalne demokracije, uključivosti, vladavini prava i, poštovanju ljudskih prava. Kako bi se postigao cilj izgradnje zajedničkog viđenja budućnosti zemlje, od ključne je važnosti za Iračane da započnu uključiv postupak pomirenja na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini u duhu uzajamnog razumijevanja i kompromisa. U tom kontekstu EU također nastavlja pružati snažnu potporu posebnom predstavniku glavnog tajnika Ujedinjenih naroda i radu Misije Ujedinjenih naroda za pomoć Iraku (UNAMI).
7. EU napominje da će nacionalni izbori biti prilika za stvaranje uključivije i demokratskije države koja djeluje u interesu svih Iračana. EU potiče iračku vladu da i dalje djeluje u smjeru održavanja nacionalnih izbora u svibnju 2018. koji moraju biti zakoniti i demokratski. Potpuno sudjelovanje svih sastavnica iračkog društva, uključujući regiju Kurdistan bit će od ključne važnosti kako bi se osiguralo da se izborima promiču istinski predstavničke institucije i uključivo upravljanje. U tu svrhu, EU je spreman pružiti praktičnu potporu i blisko pratiti izborni proces u suradnji s relevantnim nacionalnim i međunarodnim akterima, a posebice UNAMI-jem.
8. U svim procesima potrebno je osigurati potpuno sudjelovanje žena, mladih, civilnog društva i svih sastavnica iračkog društva, uključujući etničke i vjerske manjine i to na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. EU poziva na potpunu provedbu iračkog nacionalnog akcijskog plana za žene, mir i sigurnost.

9. EU naglašava važnost stručnih, reprezentativnih i demokratski nadziranih iračkih sigurnosnih snaga kako bi se osiguralo učinkovitu sigurnost, poštovanje vladavine prava i potpuno poštovanje ljudskih prava. EU pozdravlja napredak iračke vlade u tom pogledu i potiče daljnje napore kako bi se osiguralo da sve oružane skupine učinkovito budu pod zapovjedništvom i nadzorom iračke države. Ključno je da sigurnosne agencije poboljšaju svoj odnos s civilnim stanovništvom kako bi se konsolidirale koristi dobivene stabilizacijom. U tu svrhu EU i njegove države članice pružile su potporu iračkim vlastima u njihovu radu na reformi sektora civilne sigurnosti i to raspoređivanjem savjetodavne misije EU-a (EUAM Iraq) u studenome 2017. Strateški ciljevi misije, između ostalog, jesu: pružanje savjeta i stručnog znanja iračkim vlastima na strateškoj razini kako bi se doprinijelo provedbi iračke nacionalne sigurnosne strategije i analiza, ocjena i utvrđivanje mogućnosti za mogući daljnji angažman Unije u pružanju potpore potrebama u vezi s reformom sigurnosnog sektora u Iraku u dugoročnom razdoblju. EU naglašava važnost reforme policijskog sektora i rada Radne skupine za osposobljavanje policije koju vodi globalna koalicija. EU i njegove države članice naglašavaju širu potrebu za osiguranjem suradnje i usklađenosti među različitim akterima što obuhvaća UN, globalnu koaliciju za borbu protiv Daiša i NATO koji sudjeluju u pružanju potpore reformi sigurnosnog sektora kako je utvrđeno u nedavnim zaključcima Vijeća i koji su spremni raditi s tim ciljem uz dužno poštovanje institucijskog okvira EU-a.

c) Podupiranje iračkih vlasti u isporuci humanitarne pomoći, potpora ranom oporavku, stabilizaciji i obnovi

10. EU izražava iznimno veliku zabrinutost zbog i dalje nestabilnog humanitarnog stanja te uvažava znatna nastojanja svih iračkih vlasti, Ujedinjenih naroda i drugih međunarodnih partnera u pružanju humanitarne pomoći i potpore raseljenim osobama i osobama pogođenima sukobom. EU izražava svoju zabrinutost zbog izvješća o prisilnim i diskriminirajućim povratcima. Ponovno ističe da je za iračku vladu i kurdsku regionalnu vladu izuzetno važno da zaštite civile i osiguraju siguran, informiran, dobrovoljan, nediskriminirajući i neometan povratak interno raseljenih osoba i izbjeglica koje se žele vratiti u oslobođena područja koja se smatraju sigurnima, u skladu s međunarodnim pravom, uključujući međunarodno humanitarno pravo i pravo o ljudskim pravima i u skladu s međunarodnim standardima zaštite. Posebno bi u postupku povratka i obnove najveću pažnju trebalo posvetiti pitanjima koja se odnose na stanovanje, zemljište i vlasnička prava. EU poziva Irak na poštovanje dugogodišnje iračke politike zaštite i potpore osobama koje borave u Iraku i u njemu traže zaštitu.
11. EU naglašava kako je hitno potrebno da cijela međunarodna zajednica i dalje pruža humanitarnu potporu osobama kojima je pomoć potrebna, posebno potporom planu UN-a iz 2018. za humanitarni odgovor u Iraku i vodeći računa o potrebama u cijeloj zemlji. EU i njegove države članice predvode međunarodni humanitarni odgovor te će nastaviti izražavati solidarnost s iračkim narodom pružajući humanitarnu pomoć onima kojima je najpotrebnija i u skladu s humanitarnim načelima.
12. EU i njegove države članice naglašavaju potrebu pružanja temeljnih javnih usluga i odgovaranja na konkretne potrebe svih iračkih građana. EU također prepoznaje iznimnu važnost razvoja zajedničkih pristupa i povezivanja napora na humanitarnom planu, napora za rani oporavak, obnovu i stabilizaciju. EU i njegove države članice koje su među najvećim donatorima u Iraku obvezuju se da će pružati potporu tim naporima u fazi tranzicije i obnove na temelju pristupa pomoći cijelom Iraku i spremni su svoju potporu povećati.

13. Predstojeća međunarodna konferencija za obnovu Iraka koje će se održati u Kuvajtu i kojom će supresjedati EU predstavlja priliku za vladu Iraka da i dalje, u suradnji sa svojim međunarodnim partnerima, upravlja tranzicijom od stabilizacije prema obnovi na strukturiran i koordiniran način, usmjeravajući se i na stalne humanitarne potrebe. Konferencija će također biti važna prigoda da se pokaže predanost Iraka gospodarskim i socijalnim reformama koje su ključne u mobiliziranju izrazito potrebne međunarodne potpore obnovi i dugoročnijem oporavku.
14. Rad na stabilizaciji mora predvoditi Irak, ali uz potporu međunarodne zajednice i koordinaciju s njom, uključujući Ujedinjene narode i stabilizacijsku radnu skupinu globalne koalicije za borbu protiv Daiša. Stoga EU poziva iračku vladu da putem dijaloga sa svim relevantnim dionicima na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini i vodeći u potpunosti računa o interesima pogođenih zajednica, uključujući manjine, osigura stvarnu sigurnost, uključivo upravljanje, lokalnu odgovornost i pružanje osnovnih usluga u oslobođenim područjima.
15. U tom kontekst EU, koji supresjeda naporima globalne koalicije protiv Daiša za ublažavanje opasnosti od eksploziva (EHM, „razminiranje”) zajedno s partnerima iz UMNAS-a, poziva iračku vladu na otklanjanje svih preostalih birokratskih i praktičnih prepreka punoj upotrebi nacionalnih i međunarodnih resursa koji su u Iraku dostupni za razminiranje. Također poziva međunarodne partnere da povećaju financijsku potporu naporima za razminiranje što je ključni preduvjet za rad na daljnjoj stabilizaciji i obnovi.

d) Promicanje održivog, temeljenog na znanju i uključivog gospodarskog rasta i otvaranja radnih mjesta

16. EU pozdravlja početne napore iračke vlade u ispunjavanju zahtjeva svojeg stand-by aranžmana s MMF-om, ali je zabrinut zbog toga što u posljednje vrijeme nije postignut napredak te naglašava da se takvim nepostizanjem napretka u postizanju temeljnih reformi u okviru aranžmana ugrožava financijska stabilnost Iraka. Naglašava kako su hitno potrebne kontinuirane financijske i gospodarske reforme te pružanje odgovarajućih proračunskih sredstava podnacionalnim vlastima kako bi se Iraku omogućilo da krene putem gospodarskog oporavka, obnove i trajnoga gospodarskog i društvenog razvoja, što su ključni elementi ojačanog socijalnog ugovora između države i njezina naroda. EU pozdravlja nastojanja EIB-a i Iraka da dovrše pregovore o okvirnom sporazumu o omogućavanju dugoročne kreditne potpore Iraku.
17. EU je spreman doprinositi iračkoj provedbi postupka reformi potrebnih za jačanje i diversifikaciju gospodarstva koje će dovesti do boljih prilika za otvaranje radnih mjesta, među ostalim za mlade. Poboľjšani obrazovni sustav ključan je za dugotrajnu stabilizaciju Iraka i važan katalizator razvoja zemlje. U tom pogledu potpora EU-a uključivom, pravičnom i kvalitetnom obrazovanju od ključne je važnosti kako bi se izbjeglo nastajanje „izgubljene generacije”. EU aktivno podupire iračke vlasti u njihovoj borbi protiv korupcije, poboljšanju javnih usluga, jačanju uključivog upravljanja na svim razinama i osiguravanju toga da irački građani budu u središtu svih reformskih napora neovisno o njihovoj etničkoj pripadnosti, spolu, vjeri ili uvjerenju.

e) Promicanje učinkovitog i neovisnog pravosudnog sustava i osiguravanje odgovornosti

18. EU vjeruje da je za dugotrajnu stabilnost Iraka ključno da vlada i politički čelnici predlože i podupru vjerodostojan proces tranzicijskog pravosuđa. Preuzimanje odgovornosti za zločine koje su počinile sve strane, uz osiguravanje zakonitog postupanja, važan je element nacionalnog pomirenja. Prema pritužbama svih žrtava treba se odnositi jednako.

19. U skladu s tim EU je spreman podupirati iračke i međunarodne napore kako bi članovi Daiša odgovarali za svoja djela te kako bi se osigurala odgovornost za povrede i kršenja ljudskih prava, uključujući ratne zločine, zločine protiv čovječnosti, kao i radnje protiv manjinskih skupina na temelju zakonitog postupanja, u skladu s naporima UN-a koji su u tijeku u okviru Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 2379. U vezi s time, pitanje stranih terorističkih boraca, posebice povratnika, i dalje ostaje od posebnog interesa. I dalje su ključni suradnja i razmjena informacija s relevantnim dionicima, na pravno usklađen način i putem odgovarajućih kanala. EU ponovno poziva Irak da pristupi Rimskom statutu.
20. EU naglašava svoje snažno protivljenje upotrebi smrtne kazne. EU je čvrsto uvjeren da je upotreba smrtne kazne ne samo moralno neprihvatljiva, nego i kontraproduktivna, kao odvratajuće sredstvo i kao način kažnjavanja. Kažnjavanje, čak i za najgore zločine, može se provesti drugim jednako snažnim ali ne i neopozivim sredstvima, čak i ako se država nalazi u najzahtjevnijim situacijama. Ta razmatranja dodatno dobivaju na važnosti u osjetljivom kontekstu stabilizacije i pomirenja u kojem se Irak nalazi danas, nakon nekoliko ciklusa terorističkoga nasilja nakon 2003. EU ponovno poziva saveznu vladu Iraka da uvede moratorij na smaknuća te poziva regionalnu vladu Kurdistanu da ponovno uvede moratorij, s ciljem konačnog ukidanja smrtne kazne.

f) Uspostava dijaloga o migracijama s Irakom

21. Vijeće pozdravlja pokretanje službene razmjene podataka o migracijama s Irakom koje je omogućilo utvrđivanje područja od zajedničkog interesa u kojima je moguće produbiti suradnju. Vijeće iščekuje nastavak tog dijaloga. Tim bi se dijalogom trebalo obuhvatiti sve aspekte migracija u sklopu uzajamno korisnog zajedničkog nastojanja. EU poziva vladu Iraka na dodatnu suradnju u uspostavi postupaka kojima se omogućuje dostojanstven, siguran i uredan povratak iračkih državljana u domovinu u skladu s međunarodnim pravom, uključujući međunarodno pravo o ljudskim pravima i obavezu ponovnog prihvata vlastitih državljana te iračkim obavezama kako su navedene u Sporazumu o partnerstvu i suradnji.

g) Pružanje potpore dobrim odnosima Iraka sa svim njegovim susjedima

22. EU se zalaže za promicanje regionalnog dijaloga i pozdravlja irački stalni diplomatski angažman sa susjednim zemljama. EU potiče sve zemlje u regiji da preuzmu konstruktivnu ulogu, da nastave i pojačaju svoju potporu Iraku te da i dalje podržavaju jedinstvo, suverenitet i teritorijalnu cjelovitost Iraka. EU naglašava važnost poboljšane regionalne suradnje radi ostvarivanja blagostanja Iraka i njegovih susjeda.
23. Vijeće poziva visoku predstavnicu i Komisiju da žurno provedu tu strategiju i da predvide njezino preispitivanje po potrebi, najkasnije nakon dvije godine. Institucije i države članice EU-a nastavit će s brzom i učinkovitom koordinacijom donatora u provedbi strategije EU-a za Irak za koju je potreban integrirani pristup.
-